

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการค้าแบบแลกเปลี่ยน พ.ศ. ๒๕๔๕

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดแนวทางการค้าแบบแลกเปลี่ยน (Barter Trade) เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านการค้าและการลงทุนกับนานาประเทศ ตลอดจนเป็นการส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีคุณภาพและสามารถขยายตัวได้อย่างยั่งยืน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการค้าแบบแลกเปลี่ยน พ.ศ. ๒๕๔๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๔๖/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการการค้าแบบแลกเปลี่ยน (Barter Trade)

(๒) คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๖๘/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘ เรื่อง แต่งตั้งรองประธานกรรมการในคณะกรรมการการค้าแบบแลกเปลี่ยน (Barter Trade) เพิ่มเติม

ข้อ ๔ บรรดาประกาศ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และคำสั่งอื่นใดในเรื่องการค้าแบบแลกเปลี่ยนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“การค้าแบบแลกเปลี่ยน” หมายความว่า การจัดซื้อหรือจัดจ้างสินค้าหรือบริการที่นำเข้าจากต่างประเทศของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ โดยมีการชำระราคาด้วยสินค้าหรือบริการในประเทศทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการแลกเปลี่ยน

“ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในกำกับของราชการฝ่ายบริหาร แต่ไม่รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ เว้นแต่รัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นบริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการค้าแบบแลกเปลี่ยน

“โครงการ” หมายความว่า โครงการของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ที่ได้รับอนุมัติให้จัดซื้อหรือจัดจ้างสินค้าหรือบริการที่นำเข้าจากต่างประเทศ

“สินค้าหรือบริการ” หมายความว่า สิทธิประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

ข้อ ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการค้าแบบแลกเปลี่ยน” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงพลังงาน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และอธิการสูงสุด เป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นกรรมการและเลขานุการ และอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๗ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกรองประธานกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม หากรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) พิจารณาวางแผนนโยบายและหลักการในการดำเนินการการค้าแบบแลกเปลี่ยน

(๒) พิจารณากำหนดกลุ่มสินค้าหรือบริการและมูลค่าของสินค้าหรือบริการที่จะนำมาใช้ในการแลกเปลี่ยน โดยจะกำหนดวงเงินขั้นต่ำของโครงการก็ได้

(๓) พิจารณาเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาหรือข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการค้าแบบแลกเปลี่ยน

(๔) ประสานงานเพื่อขอความร่วมมือจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการชี้แจงให้ข้อมูล รวมทั้งเอกสาร หลักฐาน และความเห็นต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน โดยให้ทุกส่วนราชการให้การสนับสนุนตามที่คณะกรรมการร้องขอ

(๕) เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือบุคคลที่จะเป็นประโยชน์เข้าร่วมการประชุมหารือเพื่อชี้แจงและให้ข้อมูลเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

(๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานได้ตามความจำเป็น

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๕ โครงการที่จะดำเนินการด้วยวิธีการค้าแบบแลกเปลี่ยน ได้แก่

(๑) โครงการที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการหรือแผนปฏิบัติงานในรอบปีงบประมาณ ซึ่งคณะกรรมการเห็นสมควรให้ดำเนินการด้วยวิธีการค้าแบบแลกเปลี่ยน

(๒) โครงการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหรือมีมติให้ดำเนินการด้วยวิธีการค้าแบบแลกเปลี่ยนตามข้อ ๑๒

ข้อ ๑๐ ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนำเสนอโครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการหรือแผนปฏิบัติงานในรอบปีงบประมาณที่ได้รับอนุมัติแล้วซึ่งมีมูลค่ารวมของสินค้าหรือบริการที่จะจัดซื้อหรือจัดจ้างตามที่คณะกรรมการกำหนดตามข้อ ๘ (๒) ต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

โครงการที่เสนอตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อโครงการ

(๒) ประมาณการงบประมาณของโครงการ

(๓) มูลค่าสินค้าหรือบริการที่นำเข้าจากต่างประเทศที่จะจัดซื้อหรือจัดจ้าง

(๔) ระยะเวลาการดำเนินโครงการ

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าโครงการที่เสนอตามข้อ ๑๐ จะต้องดำเนินการด้วยวิธีการค้าแบบแลกเปลี่ยน ให้คณะกรรมการกำหนดกลุ่มสินค้าหรือบริการและมูลค่าของสินค้าหรือบริการที่จะต้องดำเนินการด้วยวิธีการค้าแบบแลกเปลี่ยน รวมทั้งเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรแล้วแจ้งเป็นหนังสือให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของโครงการรับไปดำเนินการตามข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ ต่อไป

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่คณะกรรมการหรือคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นสมควรให้จัดซื้อหรือจัดจ้างสินค้าหรือบริการที่นำเข้าจากต่างประเทศด้วยวิธีการค้าแบบแลกเปลี่ยน ซึ่งยังมิได้กำหนดโครงการไว้

ในแผนปฏิบัติการราชการหรือแผนปฏิบัติงานในรอบปีงบประมาณของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใด ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีคณะกรรมการเห็นว่าสินค้าหรือบริการใดสมควรดำเนินการด้วยวิธีการค้าแบบแลกเปลี่ยน ให้กำหนดกลุ่มสินค้าหรือบริการและมูลค่าของสินค้าหรือบริการที่ต้องดำเนินการด้วยวิธีการค้าแบบแลกเปลี่ยน รวมทั้งเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรแล้วแจ้งเป็นหนังสือไปยังส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำโครงการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ และให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของโครงการรับไปดำเนินการตามข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ ต่อไป

(๒) กรณีคณะรัฐมนตรีมีมติให้จัดซื้อหรือจัดจ้างสินค้าหรือบริการจากต่างประเทศด้วยวิธีการค้าแบบแลกเปลี่ยน ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงการเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณากำหนดกลุ่มสินค้าหรือบริการและมูลค่าของสินค้าหรือบริการที่ต้องดำเนินการด้วยวิธีการค้าแบบแลกเปลี่ยน รวมทั้งเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร และให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของโครงการนำเสนอโครงการ พร้อมทั้งความเห็นของคณะกรรมการ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ แล้วดำเนินการตามข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ ต่อไป

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่โครงการใดมีข้อกำหนดให้ต้องดำเนินการด้วยวิธีการค้าแบบแลกเปลี่ยน ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของโครงการประกาศเชิญชวนให้เสนอราคาหรือเสนองานในการจัดซื้อหรือจัดจ้างซึ่งสินค้าหรือบริการของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจสำหรับโครงการนั้น ๆ ตามมูลค่าและรายการสินค้าหรือบริการที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำสัญญาการค้าแบบแลกเปลี่ยนจะมอบอำนาจให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือหรือบริษัทการค้าระหว่างประเทศดำเนินการแทนทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

ประกาศเชิญชวน แบบของสัญญา และการมอบอำนาจให้ดำเนินการแทน ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๔ การจัดซื้อหรือจัดจ้างนอกเหนือจากที่ระเบียบนี้กำหนดไว้ ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ หรือกฎ ระเบียบว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะมีมติให้ดำเนินการด้วยวิธีอื่น

ข้อ ๑๕ ในกรณีมีเหตุจำเป็นที่ทำให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของโครงการไม่สามารถดำเนินการโครงการใดด้วยวิธีการค้าแบบแลกเปลี่ยนได้บางส่วนหรือทั้งหมดให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ในกรณีเป็นโครงการตามข้อ ๕ (๑) ไม่ว่าจะมีการทำสัญญาแล้วหรือไม่ก็ตาม ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของโครงการนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณา และให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการ แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ

(๒) ในกรณีเป็นโครงการตามข้อ ๕ (๒) ไม่ว่าจะมีการทำสัญญาแล้วหรือไม่ก็ตาม ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของโครงการนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาเสนอความเห็น แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ข้อ ๑๖ ให้กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ รับผิดชอบในงานเลขานุการของคณะกรรมการการค้าแบบแลกเปลี่ยน

ข้อ ๑๗ โครงการการค้าแบบแลกเปลี่ยนที่ได้ดำเนินการอยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ ๑๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี